

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/873/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614200237
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3614200237.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľky D. A., štátnej občianky I. republiky, bytom K. J. XX proti odporcom 1/ maloletému K. Z., štátnemu občanovi I. republiky, bytom K. J. XX a 2/ maloletému N. Z., štátnemu občanovi I. republiky, bytom K. J. XX, obaja v konaní zastúpení opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske, o zrušenie darovacej zmluvy, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Partizánske č.k. 5C/17/2014-94 zo dňa 17. Septembra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcom 1/ a 2/ sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľky na zrušenie darovacej zmluvy zo dňa 6.10.2010, ktorá bola schválená rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 6P/157/2010-18 zo dňa 25.11.2010, predmetom ktorej je dar zapísaný na LV č. 211 pre kat. úz. Malé Kršteňany parcela č. 107 zastavané plochy a nádvoria zapísané na Správe katastra Partizánske vo výmere 259 m², parcela č. 110/1 zastavané plochy a nádvoria vo výmere 192 m², stavba - rodinný dom súp.č. 57 postavený na parcele č. 107 do podielového spoluvlastníctva obdarovaných - odporcov 1/ a 2/ každému v podiele 1/4 z celku a nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. úz. Malé Kršteňany v Správe katastra Partizánske, a to parcela č. 737-orná pôda vo výmere 1615 m², do podielového spoluvlastníctva odporcom 1/ a 2/, každému v podiele 1/2 k celku. Toto rozhodnutie odôvodnil podľa § 628 ods. 1 a 2 a § 630 Občianskeho a uviedol, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že navrhovateľka darovala odporcom 1/ a 2/ predmetné nehnuteľnosti darovacou zmluvou zo dňa 6.10. 2010, ktorej vklad bol vykonaný Správou katastra Partizánske dňa 20.12.2010 pod V1731/10, predmetný právny úkon bol schválený súdom na základe rozsudku Okresného súdu Partizánske č. k. 6P157/2010-18 zo dňa 25.11.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 6.12.2010. Teda darovacia zmluva, ktorá mala písomnú formu je zo zreteľom na všetky okolnosti platná, taktiež samotná navrhovateľka v tomto konaní potvrdila do zápisnice súdu č.l.15, že darovaciu zmluvu ako darca uzavrela slobodne a vážne, teda jej tvrdenie, že darovaciu zmluvu uzavrela pod nátlakom svojho zaťa D. Z. sa nepreukázalo ako pravdivé, pričom výpoveď svedkyne K. Z. súd nepovažoval za objektívnu, lebo býva spolu s navrhovateľkou v jej nehnuteľnosti uviedla, že prehovárala navrhovateľku, aby dala dom na deti. I. Boris Z. poprel, že by bol robil na navrhovateľku akýkoľvek nátlak vo veci darovania nehnuteľností odporcom 1/ a 2/ a uviedol, že to bola práve navrhovateľka a jej matka, ktoré ich prehovárali, aby sa vrátili bývať do navrhovateľkinho rodinného domu, z ktorého ich predtým samotná navrhovateľka ultimatívne vyhodila, čo nebolo sporné a to svoju dcéru- svedkyňu K. Z., zaťa D. Z. a odporcov 1/ a 2/, ktorí sú ich deťmi, preto sa odsťahovali celá rodina do rodinného domu matky D. Z. K. Z.. Následne samotná navrhovateľka sa začala domáhať až tak, že telefonovala aj 10 krát denne, aby sa vrátili späť a začala sľubovať, že prepíše nehnuteľnosť na dcéru K. Z., ktorá zase prehovorila navrhovateľku, aby nehnuteľnosť darovala ich deťom. Navrhovateľka

tak učinila slobodne a vážne čo sama potvrdila do zápisnice súdu pri schvaľovaní právneho úkonu - darovacej zmluvy zo dňa 6.10.2010. Určité obavy zaťa navrhovateľky, ktorý sa nechcel vrátiť byvať do nehnuteľnosti v tom čase vo vlastníctve navrhovateľky boli v tom, aby sa opätovne nezopakoval scenár z minulosti, keď sa musela celá rodina jej dcéry bezodkladne vysťahovať z domu aj s maloletými deťmi, taktiež dom bolo treba rekonštruovať, bol v schátralom stave, okná boli vybité, poškodená strecha. V tom čase navrhovateľka v tomto dome nebývala, po darovaní nehnuteľnosti odporcom 1/ a 2/ sa opätovne do domu nasťahovali svedkyňa K. Z. dcéra navrhovateľky so svedkom D. Z. jej manželom a ich dve deti, ktorí tam bývali sami, zobrali si úver 17500 eur, z ktorého dom zrekonštruovali a až keď navrhovateľku vyhodila z domu jej matka, nasťahovala sa do rodinného domu, ktorý je predmetom sporu a začali vznikať konflikty, ktoré vyvolávala aj samotná navrhovateľka, tieto dospeli až do takého štádia, že dcéra navrhovateľky a jej zať sú v rozvodovom konaní, ktoré ešte nie je ukončené, súd hodnotí ich konflikty ako vzájomné konflikty a napádanie, ktoré vyvrcholili tým, že tam zasahovala viackrát polícia. V konaní bolo preukázané, že svedok D. Z. ako otec maloletých detí sa nemohol domôcť svojich osobných vecí a vecí patriacich obojmu maloletým deťom, preto sa rozhodol tieto veci získať aj násilu, keď mu neboli dobrovoľne vydané. Je úplne nepochopiteľné správanie sa navrhovateľky ako starej matky, ktorá si osobovala vlastnícke právo na osobné veci maloletých detí, osobné veci svedka D. Z. ako jej zaťa a odmietala ich vydať, neumožnila mu vstup do nehnuteľnosti, takýto istý postoj zaujala aj svedkyňa K. Z. ako ich vlastná matka, ktorá je podľa názoru súdu značne ovplyvnená samotnou navrhovateľkou sa postavila voči vlastným deťom a ktorej povinnosťou bolo tieto veci deťom prichystať a pobaliť tak, aby sa ich otec mohol s deťmi odsťahovať a nie prisvojovať si bezdôvodne veci patriace maloletým do tej miery, že otec sa ich musel násilu domáhať. Súd vidí práve správanie sa navrhovateľky a jej dcéry v rozpore s dobrými mravmi vo vzťahu k obojmu odporcom 1/ a 2/, lebo takto sa stará matka a vlastná matka k maloletým deťom správať nemôže, napriek vzájomným konfliktom medzi dospelými, tieto nemožno prenášať na maloleté deti, ktoré touto konfliktnosťou prostredia len trpia. I. D. Z. sa odsťahoval s deťmi v septembri 2013 keď začínal školský rok, kedy deti potrebovali osobné veci do školy a škôlky a tiež trampolína patrila maloletým deťom, taktiež otec maloletých detí potreboval veci osobnej potreby a mal právo, aby mu boli vydané, dokonca nemohlo ísť o vlámanie, lebo mal a má stále v dome navrhovateľky trvalý pobyt a tiež rodičia maloletých odporcov 1/ a 2/ sú stále manželia, taktiež nehnuteľnosť je v polovici vo vlastníctve odporcov 1/ a 2/, ktoré boli do rozvodu zverené otcovi, ktorý ich zastupuje a spravuje ich majetok, teda má právo na prístup do nehnuteľnosti, v ktorej sa nachádzajú aj veci patriace do BSM oboch manželov, teda nejde o osobu, ktorá by nemala právo vstúpiť do tejto nehnuteľnosti a zobrať osobné veci patriace jeho deťom a jemu samotnému. Pokiaľ ide o doplnenie trestného oznámenia zo dňa 9.1.2014, v ktorom navrhovateľka tvrdí, že jej mal svedok D. Z. odcudziť zlaté veci, ktoré sa mali nachádzať v krabičke na skrini v detskej izbe maloletých detí preukázané doposiaľ nebolo, svedok odcudzenie vecí poprel, trestné konanie ukončené doposiaľ nebolo a je tiež málo pravdepodobné, že by navrhovateľka mala práve svoje osobné šperky v detskej izbe maloletých detí a nie v tej časti domu, ktorú výlučne užíva ona. Tvrdenia navrhovateľky, že maloleté deti t.j. odporcovia 1/ a 2/ sa mali vyjadriť na jej adresu, že je "babina" sú pravdivé, lebo takto obaja maloletí navrhovateľku volajú čo potvrdila svedkyňa K. Z. nemožno považovať za hanlivé, ale v slovenských domácnostiach bežné označenie starej matky. Tvrdenia navrhovateľky, že maloletí sa mali vyjadriť na navrhovateľku, že má vývrt v hlave alebo že je stará baba sa nepreukázalo žiadnymi dôkazmi. Tvrdenia dcéry navrhovateľky, že mali odporcovia 1/ a 2/ povedať navrhovateľke, že je psychicky chorá a že nie je normálna, súd nepovažuje za dôveryhodné, a svedkyňa K. Z. neuveril pre príbuzenský vzťah medzi navrhovateľkou a jej dcérou, ktorá má záujem na výsledku konania, lebo súčasnosti žije v rodinnom dome navrhovateľky so svojim terajším priateľom, výživné na deti riadne neplatí, tiež mali deti aj meniny a narodeniny čo matku maloletých detí nezaujímalo, po dobu 5 mesiacov sa styk matky s maloletými neuskutočnil až 7.6.2014, lebo maloletí oň neprejavili záujem a aj tým je oslabený jej záujem o odporcov 1/ a 2/. Taktiež treba uviesť, že odporcovia sú deťmi vo veku 8 a 6 rokov a v čase konfliktov /od roku 2011 do septembra 2013/ boli ešte mladšie a pokiaľ aj nejaké slovo zopakovali bolo to len zopakovanie mechanicky bez toho aby si uvedomili zmysel tohto, čo počuli zo svojho konfliktného okolia vzhľadom na ich vek, rozumové schopnosti, preto ich správanie je predovšetkým závislé od rodinného prostredia, v ktorom žijú a najmä od výchovy zo strany oboch rodičov. Súd návrh o opätovný výsluch svedkyne K. Geletyovej, dcéry navrhovateľky v tomto konaní predložený právnym zástupcom navrhovateľky na pojednávaní dňa XX.X.XXXX spisu ako nedôvodný zamietol, z dôvodu, že svedkyňa by bola ovplyvňovaná samotnou navrhovateľkou, s ktorou žije v jej dome a tiež by sa mohla oboznamovať s obsahom zápisníc cez právneho zástupcu navrhovateľky, čím by bola navádzaná na výpoveď, ktorá navrhovateľke vyhovuje. Súd poukazuje aj na obsah výpovede svedkyne K. Z., ktorá potvrdila, že navrhovateľka zinscenovala trestné oznámenie na svedka D. Z. a jeho brata S. Z., ktorí stáli pred domom navrhovateľky za účelom vydania vecí a ohlásili

hliadku polície, lebo sa obávali konfliktu, ako stáli spolu s hliadkou polície pred domom navrhovateľky, v tom čase navrhovateľka a jej dcéra K. Z. nevedeli, lebo neboli doma, pričom navrhovateľka a jej dcéra- svedkyňa K. Z. volali políciu, že ich svedok D. Z. bije, čo nebola pravda, lebo polícia bola volaná na zásah, pričom policajná hliadka v skutočnosti stála pred domom navrhovateľky aj s jej synmi o čom navrhovateľka a jej dcéra svedkyňa K. Z. nemohli vedieť, lebo neboli doma, teda išlo z ich strany o nepravdivé tvrdenia. Navrhovateľka tvrdenia, že ju svedok D. Z. bil žiadnym vieryhodným dôkazom nepreukázala, tvrdeniam svedkyne K. Z. jej dcéry, že tomu tak malo byť súd neuveril, pre príbuzenský vzťah k navrhovateľke a záujem na výsledku konania. V konaní tvrdenia navrhovateľky, že maloleté deti sa správajú voči navrhovateľke v rozpore s dobrými mravmi preukázané neboli. Súd nevzhladol zákonné dôvody na vrátenie daru resp. zrušenie darovacej zmluvy, preto návrh navrhovateľky ako nedôvodný zamietol. Navrhovateľka taktiež nepreukázala, že žiadala odporcov 1/ a 2/ o vrátenie daru žiadnym listinným dôkazom. O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods.1 O.s.p. tak, že odporcom 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal, lebo im žiadne trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Podľa nej súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania pri hodnotení dôkazov dospel k nesprávnemu právnemu záveru. Zistené skutočnosti súd vyhodnotil len pre čas vzniku darovacej zmluvy, pričom nevzal do úvahy, že dar bol poskytnutý na základe nepravdivých údajov - mienil sa zachrániť stav manželstva a stalo sa tak na podnet výslovnej požiadavky otca maloletých detí - odporcov. Súd nevzal do úvahy ani to, že otec odporcov po uzatvorení darovacej zmluvy fyzicky napadol navrhovateľku i jej dcéru. Až po tomto incidente navrhovateľka ako dárkyňa požiadala nespochybniteľným spôsobom o vrátenie daru, dôsledkom čoho odporcovia spolu s otcom opustili darovanú nehnuteľnosť. Konanie v rozpore s dobrými mravmi zo strany otca odporcov pokračovalo, keď otec odporcov odcudzil navrhovateľke cennejšie veci, o čom navrhovateľka podala trestné oznámenie. Okrem toho otec odporcov podal trestné oznámenie na dcéru navrhovateľky, ktoré oznámenie bolo orgánmi činnými v trestnom konaní odstúpené na priestupkové konanie a tu bolo zamietnuté. Otec odporcov ďalej navrhovateľke bránil v užívaní predmetných nehnuteľností a to napriek tomu, že aj po obdarovaní odporcov bola stále v 1 ich podielovou spoluvlastníčkou. Obaja odporcovia boli tiež vedení k tomu, aby sa voči navrhovateľke ako vnuci chovali spôsobom, ktorý odporuje dobrým mravom. Otec odporcov sa ešte pred vyhlásením rozsudku o rozvode manželstva presťahoval aj s odporcami do okresu Zlaté Moravce, čím dokazuje, že dar pre maloletých odporcov nebude využívaný. Túto skutočnosť opatrovníčka odporcov v konaní súdu zamlčala a jej vyhlásenie, že navrhovaný rozsudok je v neprospech maloletých detí, je vzhľadom na všetko, čo bolo vyššie uvedené neobjektívne. Opatrovníčka sa okrem toho v celom priebehu konania ústne alebo písomne nevyjadrila k návrhu navrhovateľky, čím bolo navrhovateľke zabránené, aby sa mohla vyjadriť k jej právnemu stanovisku. Navrhovateľka preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že jej návrhu v celom rozsahu vyhovie a jej prizná náhradu trov konania.

K odvolaniu navrhovateľky sa cestou opatrovníka vyjadrili odporcovia 1/ a 2/ tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa považujú za vecne správny a súhlasia s ním.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vo výroku vecne správny potvrdiť aj keď z iných dôvodov ako to uviedol súd prvého stupňa.

Podľa skutkového stavu, tak ako ho z vykonaného dokazovania správne a nesporne zistil súd prvého stupňa, navrhovateľka ako dárkyňa darovacou zmluvou zo dňa 6.10.2010 darovala odporcom 1/ a 2/ ako obdarovaným nehnuteľnosti v katastrálnom území Malé Kršteňany zapísané na liste vlastníctva č. 211 a to parcely reg. C č. 107 a č. 110/1 a rodinný dom súp.č. 57 postavený na parcele reg. C č. 107 každému z odporcov v podiele 1/4-ina k celku a tiež parcelu reg. E č. 737 každému z odporcov v podiele 1/2-ica k celku. Predmetná darovacia zmluva z dôvodu maloletosti odporcov 1/ a 2/ schválená súdom rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 6P/157/2010-18 zo dňa 25.11.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 6.12.2010.Vklad vlastníckeho práva z tejto darovacej zmluvy bol povolený Správou katastra Partizánske pod V1731/10 zo dňa 20.12.2010.

V tomto konaní sa navrhovateľka domáha zrušenia vyššie uvedenej darovacej zmluvy s odôvodnením, že odporcovia 1/ a 2/ sa voči nej ako darkyni správajú v rozpore s dobrými mravmi.

V súvislosti s formuláciou žalobného petitu návrhu navrhovateľky na začatie konania treba uviesť, že takýto návrh /na zrušenie zmluvy/ nezodpovedá ani ustanoveniam procesného ani hmotného práva. Žiadny právny predpis totiž nezakladá pre súd oprávnenie zrušiť darovaciu zmluvu. V zmysle § 630 Občianskeho zákonníka sa darca môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy. V okamihu, keď prejav vôle darcu /výzva na vrátenie daru/ dôjde obdarovanému, zanikne darovací vzťah medzi darcom a obdarovaným a ak tomu nebránia ďalšie okolnosti /napríklad, že obdarovaný v čase medzi uzatvorením darovacej zmluvy a výzvou darcu na vrátenie daru previedol vlastnícke právo k predmetu darovania na inú osobu/ obnovuje sa vlastnícke právo darcu k predmetu darovania. Ustanovenie § 630 Občianskeho zákonníka teda umožňuje docieľiť zánik právneho vzťahu tým, že darca jednostranným úkonom vyzve obdarovaného na vrátenie daru ale len v prípade, ak sa obdarovaný správa k darcovi alebo členom jeho rodiny spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy. Ak aj po oprávnenej výzve darcu na vrátenie daru obdarovaný predmet daru užíva môže sa darca domáhať cestou súdu vydania predmetu daru, prípadne ak ide o nehnuteľnosť jej vypratania. V prípadoch, keď bola predmetom daru nehnuteľnosť a v katastri nehnuteľností nedôjde k opätovnému záznamu vlastníckeho práva darcu môže sa tento domáhať cestou súdu aj určenia svojho vlastníckeho práva k predmetu daru. V žiadnom prípade ale nie je možné, aby súd darovaciu zmluvu z akéhokoľvek dôvodu zrušil. Takúto ingerenciu súdu do súkromnoprávneho vzťahu medzi darcom a obdarovaným právny poriadok nášho štátu nepripúšťa.

Ak sa teda navrhovateľka svojím návrhom na začatie konania domáhala práve takéhoto zásahu súdu do jej súkromnoprávneho vzťahu s obdarovanými /zrušenia darovacej zmluvy súdom/ bol jej návrh nedôvodný a bolo potrebného ho bez ďalšieho zamietnuť. Z týchto dôvodov sa súd prvého stupňa celkom nadbytočne zaoberal otázkou splnenia hmotnoprávnych podmienok pre vrátenie daru podľa § 630 Občianskeho zákonníka, keď návrh navrhovateľky na zrušenie darovacej zmluvy súdom nemal žiadnu zákonnú oporu. Z rovnakých dôvodov sa potom odvolací súd ani nezaoberal odvolacími námietkami navrhovateľky, ktoré by podľa hmotného práva mohli byť dôvodmi na vrátenie daru.

Na základe týchto záverov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vo výroku vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešným odporcom 1/ a 2/ túto náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko títo nepodali návrh na jej priznanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e p r í p u s t n é .